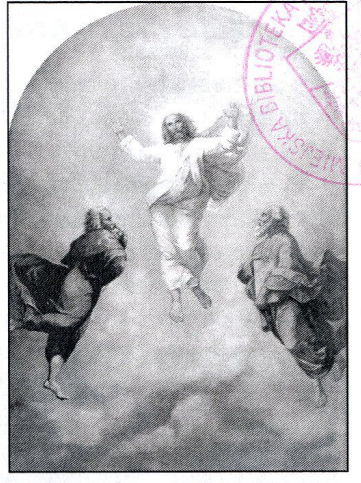

Góra Przemienienia

Tygodnik parafii Przemienienia Pańskiego w Sanoku

Góra Przemienienia nr 35 (419) 28 sierpnia 2011r.

*„Jeśli kto chce pójść za Mną,
niech weźmie krzyż swój”*

Mt 16,24

z niedzielnej Ewangelii

Hans Memling, Sceny z Pasji Chrystusa (detal), ok. 1470 r. Galeria Sabaudia, Turyn

Jak rozpoznać pułapki szatana?

W ubiegłą niedzielę widzieliśmy Piotra, który od Chrystusa otrzymał misję przewodzenia Kościołowi i władzę otwierania nieba (Mt 16,13-20). Dzisiaj Piotr jawi się nam zupełnie inaczej, jako apostoł nierozsądny, niepojętny i gnuśny. Oto Piotr robi wyrzuty Chrystusowi, krytykując Jego naukę, Jego zapowiedzi przyszłości,

Jego wizję męki (Mt 16,22). I wtedy słyszy bardzo mocne i gorzkie słowa: „*Zejdź mi z oczu, szatanie. Jesteś mi zawadą, bo nie myślisz o tym, co Boże, ale o tym, co ludzkie*” (Mt 16,23).

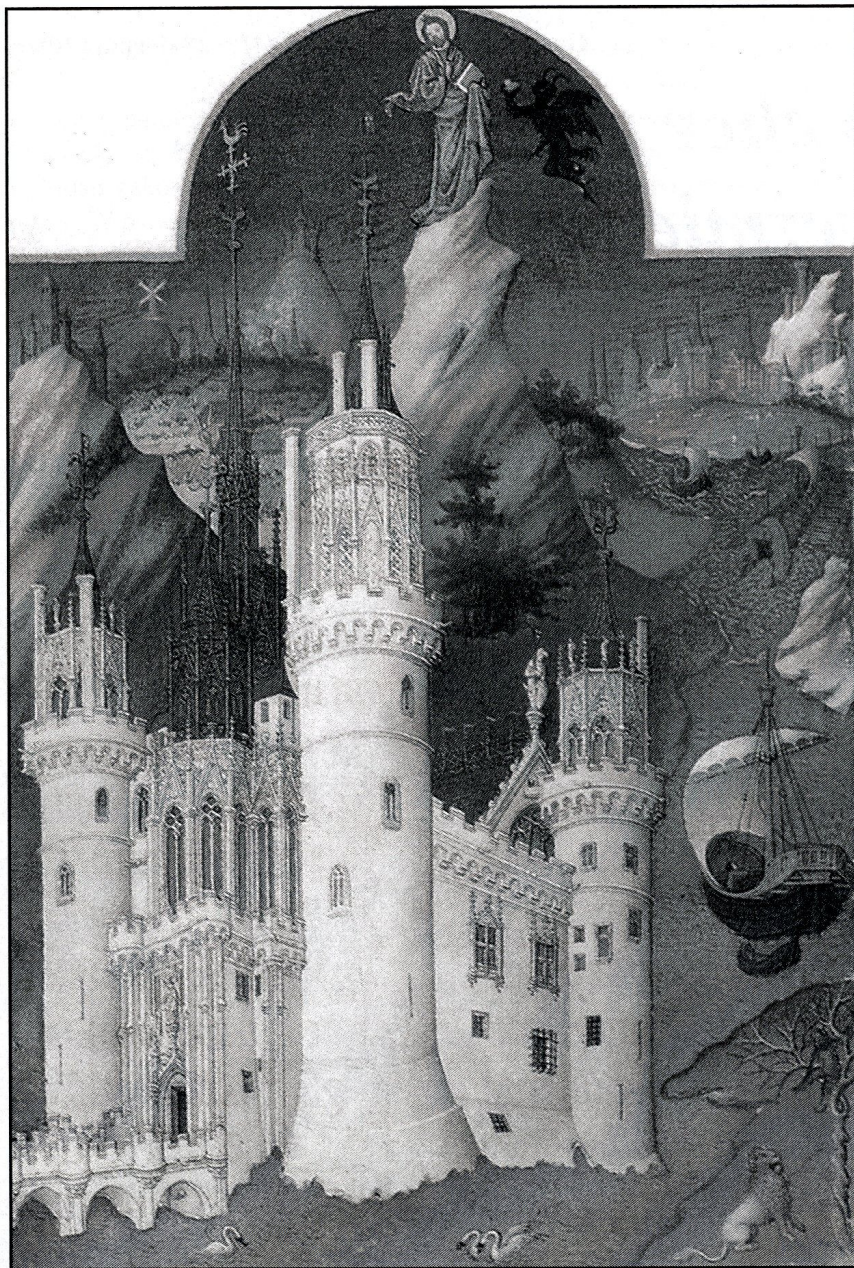
Chrystus nazywa Piotra szatanem. Albo raczej słowa, które wyszły z ust Piotra są szatańskie. To nie cały Piotr

jest zły, ale właśnie w tym momencie posłuchał namowy złego ducha, aby wypowiedzieć nieprzemyślane opinie. Dlatego te słowa ostrzeżenia i mocnej krytyki. Pan Jezus nie cofa tego, co zapowiedział wcześniej, nie zabiera Piotrowi godności najważniejszego z apostołów, ale chce go upomnieć za słuchanie szatana. Będzie to dla Piotra nauczka, aby wcześniej myśleć, niż mówić, aby zastanowić się, czy spontaniczne myśli są mądre i warte wypowiedzenia na forum publicznym.

Myślę, że w tym wydarzeniu Pan Jezus chce i nas ostrzec przed pułapkami szatana. Chce ukazać, w jaki podstępny sposób zły duch potrafi mamić i wykrzywiać ludzkie myślenie i sprowadzać nawet dobrego wcześniej człowieka na złe drogi, z których nieraz nie ma żadnego dobrego wyjścia.

W scenie kuszenia Jezusa na pustyni (por. Mt 4,1-11) możemy odnaleźć cenne wskazówki: że szatan pragnie człowieka odwieść od wierności podjętym zobowiązaniom, że obiecuje ziemskie powodzenie za „niewinną” służbę złemu, że pobudza ludzką pychę, aby kusić Boga i stawiała mu ciągle nowe warunki. W dzisiejszej scenie z Piotrem Pan Jezus chce nam przekazać dwa ostrzeżenia: po pierwsze, że szatan zawsze będzie nas zachęcał do łatwizny i unikania trudu i cierpienia oraz, po drugie, że może się posłużyć ludźmi, skądinąd dobrymi, nawet naszymi przyjaciółmi, aby zniechęcić nas przed wszelkim trudem.

Szatan zawsze zachęca do łatwizny. Wydaje się nam, że za wierność Bogu należy się nam szczególna ochrona. Myślimy, po ludzku (lub diabelsku!), że gdy słuchamy Boga, nic złego nas nie spotka i nie dosięgnie nas żadne cierpienie. I jest to podstawowy błąd, który też popełnił Piotr. Pan Jezus mówi inaczej: krzyż nas nie ominie! Kto chce iść za Nim, musi

Bracia Limburg, „Godzinki księcia Berry”, Szatan kusi Chrystusa, miniatura, ok. 1416. Muzeum w Chantilly

wziąć swój krzyż (Mt 16,24). Jeśli ktoś myśli inaczej, jest kuszony przez diabła. W sytuacji trudu i krzyża, wzgardzi Bogiem, odejdzie, zwątpi. A przecież trzeba tracić swoje życie, aby je zyskać w wieczności (por. Mt 16,25). Tak uczył Jezus i sam przyjął krzyż. Tak ma czynić każdy chrześcijanin. A że szatan kusi? Taka jest jego tożsamość i taki jest jego styl istnienia. Co nam może obiecać? Tylko pseudoszczęście na ziemi i straszliwą wieczność. Trzeba o tym wiedzieć i mówić w chwili pokusy: „*Zejdź mi z oczu szatanie, bo jesteś mi zawadą*”.

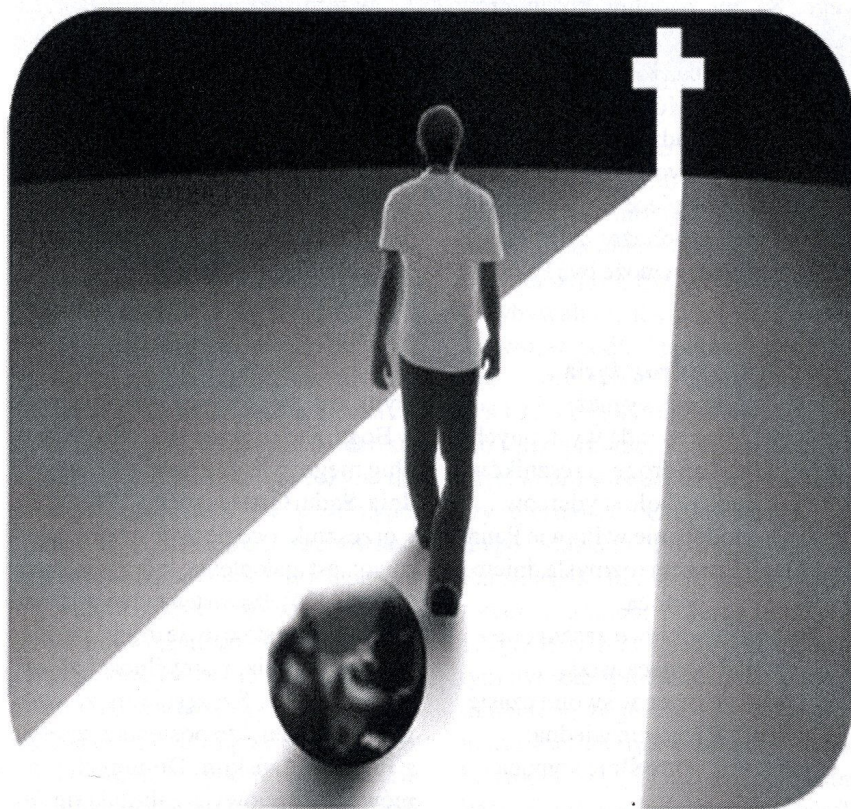
Druga sprawa: człowiek, przyjaciel, brat może być, niestety, złym doradcą, może doradzać łatwiznę grzechu, będąc pod wpływem szatana. Tak czynił Piotr wobec Jezusa. Tak bywa i w naszym życiu. Nieraz ktoś, kierując się fałszywą dobrocią, zachęca nas do grzechu – aby uniknąć przykrości, „naprawić” błąd, zmienić decyzję, a wtedy będzie nam dobrze. Jako przykład można podać taki: „*usuń niechcianą ciążę*” – zataisz wszystko i będzie ci dobrze. Straszliwa pułapka. Albo: „*napij się, zapomnisz o kłopotach*”. To nie są dobre rady, albowiem zachęcają do łatwizny, pozornego uniknięcia kłopotów, ziemskiego trudu, bólu. Takim radom nie powinniśmy ulegać, ale raczej, jak Pan Jezus, ostro zniechęcić tego, który za-

chęca do złego. Nie dlatego, że jest cały zły, albo żeby mu „dolożyć”. Dlatego, że w tym wypadku nie myśli o tym, co Boże, ale o tym, co ludzkie. A to, co tylko ludzkie, prowadzi nieraz nawet do przepaści.

Iść za Chrystusem to brać swój krzyż. Iść za Chrystusem to tracić na ziemi, aby zyskać w niebie. Iść za

Chrystusem, to być niepopularnym (por. Jr 20,7 – pierwsze czytanie). Ale to się opłaci. Bądźmy więc mądrzy i demaskujmy diabła, który nas kusi. Odrzucajmy jego pokusy, omijajmy jego sidła, a Pan nam to stokrotnie wynagrodzi.

ks. Tomasz Grzywna

Teksty mszy świętych do osobistych refleksji

Poniedziałek: Jr 1,17-19;

Ps 71; Mk 6,17-29

Wtorek: 1 Tes 5,1-6.9-11;

Ps 27; Łk 4,31-37

Środa: Kol 1,1-8; Ps 52;

Łk 4,38-44

Czwartek: Kol 7,9-14;

Ps 98; Łk 5,1-11

Piątek: Kol 1,15-20; Ps 100;

Łk 5,33-39

Sobota: Kol 1,21-23; Ps 54;

Łk 6,1-5

Niedziela: Ez 33,7-9; Ps 95;

Rz 13,8-10; Mt 18,15-20

Księga Psalmów

3. *Psalmy pouczające.*

Do tej grupy psalmów zalicza się **psalmy pouczające – mądrościowe**, głoszące pochwałę Prawa Mojżeszowego. Są one podobne do utworów mądrościowych, takich jak Księga Przysłów, Hioba, Koheleta, Syracha czy Mądrości. Mówią one o pobożności, o sensie ludzkiego życia, o doczesnej szczęśliwości, o przemijaniu. Mówią także o opiece Boga oraz o losie jaki spotka pobożnych i bezbożnych. Przykładem może być Psalm 1.

PSALM 1

Dwie drogi życia

Szczęśliwy mąż,
który nie idzie za radą występnych,
nie wchodzi na drogę grzeszników
i nie siada w kole szyderców,
lecz ma upodobanie w Prawie Pana,
nad Jego Prawem rozmyśla dniem
i nocą.

Jest on jak drzewo zasadzone
nad płynącą wodą,
które wydaje owoc w swoim czasie,
a liście jego nie więdną;
co uczyni, pomyślnie wypada.

Nie tak występni, nie tak:
są oni jak plewa, którą wiatr
rozmiata.

Toteż występni nie ostoją się
na sądzie
ani grzesznicy - w zgromadzeniu

sprawiedliwych*,
bo Pan uznaje drogę
sprawiedliwych,
a droga występnych zaginie.

W tłumaczeniu Biblii Tysiąclecia Psalm ten nosi podtytuł „Dwie drogi życia”. W Biblii wydanej przez Paulistów widnieje jeszcze krótsza nota: „Dwie drogi” G. Ravasi określa ten Psalm jako „dwie drogi, dwa przeznaczenia”. Ukazuje on symbolikę dwóch dróg ludzkich: człowieka szczęśliwego i człowieka występnego. Szczęśliwym jest ten, kto „ma upodobanie w Prawie Pana, nad Jego Prawem rozmyśla dniem i nocą” (w. 2). Szczęśliwym jest ten, kto jest zakorzeniony w Bogu. Kto rozważa słowo Boże i według niego żyje, nie musi się obawiać dnia Sądu Ostatecznego. Występny – grzesznik, oceniony jest bardzo surowo: jest „jak plewa, którą wiatr rozmiata” (w. 4). Psalm ten mówi, że przed człowiekiem stoją dwie drogi, a wybór drogi szczęścia, pomyślności zależy od człowieka. Szczęście może osiągnąć tylko ten, kto postępuje zgodnie z Prawem Pańskim. Do innych psalmów mądrościowych zaliczają się: 90, 112, 127, 128, 133, 139.

W zakres psalmów pouczających wchodzi także psalmy głoszące **pochwałę Prawa Mojżeszowego**. Przykładem może być Psalm 19 i 119. Prawo regulowało życie religijne, społeczne

Izraela. Odnosiło się do wszystkich przejawów ludzkiego życia i ludzkiej aktywności. To Prawo ma charakter religijny wynikający z Przymierza jakie Pan Bóg zawarł z Mojżeszem pod Synajem (Wj 19-31). Ten, kto zachowuje Prawo, osiągnął mądrość. Biblia Tysiąclecia Psalm 19(18) określa zdaniem: „Chwała Boża w przyrodzie i Prawie”, Biblia Paulistów: „Stworzyciel i Prawodawca”. Jak zwykle bardzo oryginalnie i plastycznie określa ten Psalm obecny kardynał G. Ravasi: „Hymn do słońca i do Tory: blask przykazań Jahwe”. Ten tytuł zda się mówić o wszystkim. Podobnym w swojej wymowie jest „Pieśń słoneczna albo pochwała stworzeń” św. Franciszka z Asyżu (1181-1226). Św. Franciszek jakby idąc śladem tego Psalmu mówi, że przez stworzenia Bóg okazuje swoją dobroć względem człowieka, a także potęgę, wielkość i piękność¹. Na temat tego Psalmu powstało wiele komentarzy, jak choćby warto w tym miejscu przytoczyć zdanie E. Husserla: „Bóg oświeca wszechświat blaskiem słońca i oświeca człowieka promieniowaniem swego słowa zawartego w objawionej Torze. Tora bowiem jest również przedstawiona poprzez „słoneczne” atrybuty: „przykazania Jahwe jaśnieją, oświecają oczy”².

Psalm 119(118) należy do Psalmów najbardziej obszernych, bo liczy aż 176 wierszy - wersetów. W Biblii Tysiąclecia nosi tytuł „Doskonałość Prawa Bożego”; w Biblii wydanej przez Paulistów tytuł brzmi tak samo: „Doskonałość Bożego Prawa”; w Biblia Jerozolimka nosi tytuł „Pochwała Prawa Bożego”. Najpełniejsze określenie przekazuje Biblia Poznańska: „Pochwała doskonałości Bożego Prawa”. Najbardziej oryginalnie ocenił ten Psalm w swoim komentarzu ks. kard. G. Ravasi: „Monumentalny alfabet Prawa, lampa dla kroków życia”³. Psalm ten mówi o naturze Prawa, jego wartości, skuteczności oddziaływania, wskazując już na samym początku jego wyjątkową wartość: „Szczęśliwi, których droga nieskalana, którzy postępują według Prawa Pańskiego” (w. 1). Autor natchniony posługuje się wieloma określeniami, aby oddać istotę Prawa.

Są to: „przykazania, ustawy, słowa, mowa, wyroki, napomnienia itp.”²⁴. Nade wszystko Prawo Mojżeszowe jest rozkoszą i doradcami: „Twoje napomnienia są moją rozkoszą, Twoje ustawy są moimi doradcami” (w. 24.77.92.143.174). Prawo wskazuje drogę pewną, która prowadzi do zbawienia. Szczególne znaczenie ma ten, kto uczy Prawa. Ono uczy roztropności, jest lampą i światłem na ścieżkach życia (por. w. 104-105). Jest także prawdą (w. 151.160). Jego zachowywanie przynosi radość (w. 111). Prawo ma swoją wyjątkową wartość w chwilach trudnych, bo niesie pocieszenie. Prosi o wytrwałość i sumiennosc w jego zachowywaniu: „Pragnę Twojej pomocy, o Panie” (w. 174). Psalmista zapewnia także Pana Boga, że miłuje Jego przykazania: „Patrz, miłuję Twoje postanowienia” (w. 159).

W zakres psalmów pouczających wchodzi także **psalmy historyczne** (44,60,68,78,81,89,105,106,107,114,136). Są to rozważania przeprowadzone w formie medytacji nad dziejami Izraela, narodu wybranego. Mówią one o dniach chwały, dniach wzniosłych, ale także o dniach upadku, wstydu, jakie przeżywał naród wybrany. Są one rodzajem spojrzenia na dotychczasowe dzieje z pewnej już perspektywy, w której widać wszystkie niewierności narodu wobec zobowiązań wynikających z Przymierza. Przykładem może być Psalm 78(77), zatytułowany w Biblii Tysiąclecia jako „Dzieje narodu szkołą służby Bożej”; w Biblii wydanej przez Paulistów czytamy: „Dzieje narodu szkołą wiary”; Biblia Jerozolimka zatytułowała ten Psalm jako „Lekcje z historii Izraela”; zaś w Biblii zwanej Poznańską widnieje tytuł: „Rozważanie dawnych dzieł Bożych pociechą w ciężkiej doli”.

Psalm powyższy jakby streszcza ku przypomnieniu dzieje narodu wybranego od czasu pobytu w Egipcie, poprzez wędrówkę przez pustynię do Ziemi Obiecanej, jak samo wejście, aż do czasów króla Dawida. Jest rodzajem przypomnienia opieki Bożej w ciągu „zamierzchłego wieku” (w. 2) czyli nad całą historią Izraela. Te dzieje winny być przedmiotem przekazywania ich następnym pokoleniom. Jest to spojrzenie głęboko religijne, gdzie główną rolę odgrywa Pan Bóg. Zawiera się tu również przestroga przed zejściem na drogi przewrotności, buntu,

chwijnego usposobienia, oporu wobec Bożych przykazań. Psalmista wypomina swemu narodowi wszystkie niewierności, łamanie przymierza, mimo, że Bóg troskliwie opiekował się narodem. Wypomina bunt na pustyni podczas wędrówki do Ziemi Obiecanej, podczas gdy Pan Bóg daje wodę i pokarm stały, tak że „człowiek chleb moczary spożywał” (w. 25). Ocena zachowania Wędrowców jest bardzo surowa: „Jednakże nadal grzeszyli i nie wierzyli Jego cudom” (w. 32). Przypomina wielką chwiejność zachowania Izraelitów. Mimo tak wielkich przejawów niewierności, Pan Bóg stale okazywał im swoją litość: „On jednak litując się odpuszczał winę, a nie wytracał, i często odwracał swój gniew, i nie pobudzał całej swej zapalczywości” (w. 38). Psalmista wypomina wszystkie grzechy niewierności, aż do chwili wyboru pokolenia Judy, z którego wywodzi się Dawid, „który ich pasł w prawości swego serca i roztropnie prowadził swoimi rękami” (w. 72).

Do psalmów historycznych zalicza się także następujące: 44; 60; 68; 81; 89; 105; 106; 107; 114; 136.

4. Psalmy świątynne.

Jak można się domyślać, Psalmy te nawiązują do świątyni jerozolimskiej, która była centrum kultu religijnego. Świątynia ta w dziejach Izraela odegrała ogromną rolę religijną, społeczną, narodową, jednoczącą cały naród. Jej wartość najgłębiej można było odczuć w niewoli babilońskiej, a potem, po powrocie do Jerozolimy, aby przystąpić do odbudowy jej murów.

Do psalmów świątynnych na pierwszym miejscu należy wymienić **psalmy pielgrzymkowe**. Psalmy te śpiewano podczas pielgrzymek do świątyni, a każdy dorosły Izraelita był

zobowiązany udać się do Jerozolimy, do świątyni, trzy razy w roku: na święto Paschy, Namiotów i Tygodni (Pwt 16,1-17). Świątynia była miejscem szczególnej obecności Boga, tu przebywała Jego Chwała, więc pątnicy przybywali tu, aby wzmocnić się duchowo, aby oddać pokłon Najwyższemu, „aby wielbić imię Pańskie” (Ps 122(123), 4), dziękować Mu, prosić i przepraszać. Pątnikom na samą myśl udania się do Jerozolimy towarzyszyła radość: „Uradowałem się, gdy mi powiedziano: ‘Pójdziemy do domu Pańskiego!’ Już stoją nasze nogi w twych bramach, o Jeruzalem” (Ps 122(123), w. 1-2). Każdy pobyt w świątyni był rodzajem katechezy, przypomnieniem, że jest to miasto pokoju, miasto święte. Była to zachęta do wielkiej modlitwy: „Przez wzgląd na dom Pana, Boga naszego, będę się modlił o dobro dla ciebie” (w. 9). Trzeba nam wiedzieć, że w Jerozolimie był najwyższy trybunał sądowniczy, gdzie w bramach miejskich rozpatrywano i rozstrzygano sprawy sporne, a więc doprowadzano do zgody, do pokoju. Do psalmów pielgrzymkowych zaliczają się: 15; 91; 121; 125; 131.

Obok psalmów pielgrzymkowych wymienia się także **Pieśni o Syjonie**, czyli świętej górze (Ps 2,6), na której zbudowana była świątynia jerozolimska. Są to hymny wysławiające Boga. Syjon kojarzy się z wprowadzeniem przez Dawida Arki Przymierza (Ps 132,13), która uobecniała Boga, a która po wybudowaniu przez Salomona świątyni, została w niej umieszczona. Od tego czasu na Syjonie było mieszkanie Boga (Ps 76(75), 3). Psalm 48(47) podkreśla: „Wielki jest Pan i godzien wielkiej chwały w mieście Boga naszego. Góra Jego święta, wspaniałe wzgórze, radością jest całej ziemi; góra Syjon, kraniec północy, jest miastem wielkiego Króla” (w. 2-4).

Do innych pieśni o Syjonie, zalicza się psalmy: 46; 76; 84; 87; 137.

W zakres psalmów świątynnych zalicza się także **psalmy błogosławiące**, zwane czasami psalmami liturgicznymi. Są to formuły błogosławieństw wypowiedzianych przez kapłanów. Czasem jest to zachęta: „Błogosław, duszo moja, Pana, i całe moje wnętrze – święte imię Jego!” (Ps 103(102),1). Innym błogosławieństwem, jest to: „Niechaj cię Pan błogosławi z Syjonu, oglądaj pomyślność Jeruzalem przez całe swe życie. Oglądaj dzieci twoich synów. Pokój nad Izraelem!” (Ps 128(127),4-6). Psalmy te odzwierciedlają więzi łączące człowieka z Panem Bogiem, który wspiera go w jego poczynaniach, włącza w zbawcze plany. Człowiek zaś odwdzięcza się Panu Bogu przez hymny, tańce czy muzykę. Człowiek widząc swoje ograniczenia prosił Boga o Jego błogosławieństwo. Psalm 67(66) nosi tytuł: „O błogosławieństwo na trud apostołski”. Przytoczę go w całości, aby każdy z medytujących mógł wyrobić sobie własne zdanie:

1 *Kierownikowi chóru. Na instrumenty strunowe. Psalm. Pieśń.*

2 Niech Bóg się zmiłuje nad nami, niech nam błogosławi;

niech zajaśnieje dla nas Jego oblicze!

3 Aby na ziemi znano Jego drogę,

Jego zbawienie - pośród wszystkich ludów.

4 Niech Ciebie, Boże, wysławiają ludy, niech wszystkie narody dają Ci chwałę!

5 Niech się narody cieszą i weselą, że Ty ludami rządysz sprawiedliwie

i kierujesz narodami na ziemi.

6 Niech Ciebie, Boże wysławiają ludy, niech wszystkie narody dają Ci chwałę!

7 Ziemia wydała swój owoc:

Bóg, nasz Bóg, nam pobłogosławił.

8 Niechaj nam Bóg błogosławi

i niech się Go boją

wszystkie krańce ziemi!

Inne psalmy wchodzące w ten zakres, to: 24; 103; 128.

5. **Psalmy karcące czy też złorzeczące.**

Są to wypowiedzi pod adresem ludzi złych, wypominanie ich naganego zachowania. Słowa karcące wypowiadają ludzie dotknięci jakimś nieszczęściem, ludzie prześladowani. Słowa przez nich wypowiedzane są bardzo mocne do tego stopnia, że rodzą pytanie: czy takie psalmy mogą znaleźć się w Piśmie Świętym? Dziś patrzymy na psalmy złorzeczące przez pryzmat Ewangelii, nauki Jezusa Chrystusa o przebaczeniu, a w Starym Testamencie takiej myśli jeszcze nie było. Wtedy obowiązywała zasada: „oko za oko, ząb za ząb”. Było to głośne dopominanie się o słuszną zapłatę dla złorzeczącego, rzucającego przekleństwo. Było to dopominanie się o karę Bożą. W tamtym czasie daleko jeszcze było do przykazania miłości nieprzyjaciół czy wypowiedzi św. Pawła: „Zło dobrem zwyciężaj”. Nasz biblista, ks. prof. S. Potocki, tak charakteryzuje te psalmy: „Tzw. złorzeczenie (przeciwieństwo błogosławieństwa) jest utartą formą gwałtownego i bar-

dzo emocjonalnego wyrażania uczuć bólu i depresji psychicznej, która najczęściej ma charakter stosowanej na Wschodzie hiperboli (przesady). Stąd nie zawsze wypowiedzane w nim życzenia zła należy brać dosłownie”⁵.

Do psalmów złorzeczących zalicza się: 58; 83; 109 oraz niektóre psalmy mające po kilka wierszy w całym tekście⁶.

Nam pozostaje sięgać po te uświęcone tradycją Kościoła święte teksty, aby nimi uwielbiać Boga, dziękować Mu, przepraszać i prosić o potrzebne łaski. Na Psalmach uświęciło się wielu świętych, po nie sięgali we wszystkich okolicznościach życia. Niech Psalmy będą nam przewodnikiem po drogach naszego życia.

ks. Andrzej Skiba

1 Zob.: Pisma św. Franciszka z Asyżu, Ojcowie Kapucyni, Warszawa 1976, tłumaczenie o. Kajetana Ambrozkiewicza OFMCap, s. 177 – 179 oraz wersję literackiego tłumaczenia autorstwa Romana Brandstaettera, s. 179-181. G. Ravasi w cytowanym dziele omawiając ten Psalm pisze: „Symbolika słoneczna w różnych kulturach” (s. 304-307), wspominając też św. Franciszka.

2 Ravasi, dz. cyt., s. 293.

3 G. Ravasi, Psalmy. Psalmy 104-123 (wybór), część 4, Wydawnictwo SALWATOR, Kraków 2009, s. 211.

4 Potocki, dz. cyt. s. 241.

5 Potocki, dz. cyt., s. 248.

6 Wartościowym opracowaniem Psalmów jest „Komentarz biblijno – ascetyczny” opracowany przez ks. Władysława Borowskiego CRL, wydany przez Wydawnictwo OO. Karmelitów Bosych, Kraków 1983. Można też sięgać po wprowadzenie do „Księgi Psalmów” autorstwa ks. Józefa Sadzika, poprzedzające tłumaczenie Czesława Miłosza, Editions du Dialogue, Paris 1981, wydane też przez Katolicki Uniwersytet Lubelski, Lublin 1982. Obecnie (rok 2011) w Wydawnictwie Amercom S.A. ukazują się wybrane zagadnienia z Pisma Świętego, jak nr 8, zatytułowany: „Wielkie tajemnice Biblii. Chwalmy Pana. Psalmy”. Najpełniejszym i najnowszym jest znane nam i cytowane w niniejszym opracowaniu 5-tmowe dzieło obecnego ks. kard. G. Ravasiego, Psalmy.

Związki rodzinne błogosławionego Jana Pawła II z Sanokiem.

Kapitan Franciszek Stok, naturalizowany Słoweniec, długie lata służył w garnizonie sanockim /C.K. 54pp./ Ożenił się z Polką Marią Prochaską i na stałe osiadł w grodzie nad Sanem. Jeszcze przed wybuchem pierwszej wojny światowej, będąc już na emeryturze działał na rzecz niepodległości Polski, szkoląc wojskowo członków „Strzelca”, Drużyn Bartoszewych i VII Drużyny Strzeleckiej. W 1918r. powołany został do czynnej służby w Wojsku Polskim w stopniu podpułkownika i wraz z innymi działaczami niepodległościowymi czynnie uczestniczył w przejmowaniu władzy wojskowej i cywilnej z rąk austriackiego zarobcy na terenie Sanoka. W latach 1918-1919 organizował obronę Sanoka przed Galicyjską Armią Ukraińską.

Maria i Franciszek Stokowie mieszkali w Sanoku przy ulicy Długiej, dzisiejszej Jana Pawła II. Posiadali własny dom i kilkuhektarowy ogród. Mieli dwie córki: Annę/1914/ i Marię/1916/. Młodsza Maria, żołnierz Armii Krajowej, czynnie działała w ruchu oporu, jako łączniczka. 14 kwietnia 1942r. na rozkaz sanockiego gestapo aresztowano pułkownikową Marię Stokową i jej dwie córki: Annę /zamężną Florkowską/ i młodszą Marię. Wszystkie osadzono w Sanockim Więzieniu Śledczym. Wkrótce matkę i siostrę zwolniono, a Marię wywieziono do KL – Auschwitz, gdzie w 1944r. poniosła męczeńską śmierć. Jej rodzice jako jedni z najpierwszych oddali część domu na noclegi dla osób udających się na Węgry, ponieważ przez Sanok biegły trasy kurierskie na Węgry i Słowację. Właśnie w domu przy ulicy Długiej w Sanoku podporucznik 2psp Aleksander Florkowski poznał Annę i poślubił ją na krótko przed wybuchem drugiej wojny światowej. Matka podporucznika Aleksandra Florkowskiego była rodzoną siostrą, matki Karola Wojtyły, późniejszego papieża Jana Pawła II.

Stąd związek rodzinny papieża Jana Pawła II z Sanokiem, ulicą Długą i rodziną Florkowskich.

W 1945r. Anna z małoletnim synem przekracza nielegalnie ówczesną granicę i udaje się do Włoch, by połą-

czyć się z mężem, uczestnikiem walk o Monte Cassino. Anna i Aleksander Florkowscy po zakończeniu drugiej wojny światowej osiedlili się na stałe w Buenos Aires w Argentynie. Po demobilizacji Florkowski wyuczył się zawodu geodety i założył własną firmę.

Żona Franciszka Stoka, Maria z domu Prochaska była rodzoną siostrą Franciszka Prochaski /1891-1972/, malarza i typografa, również podpułkownika Wojska Polskiego, bliskiego współpracownika Premiera i Naczelnego Wodza, Gen. Władysława Sikorskiego, początkowo w Paryżu, a później w Londynie.

Franciszek Prochaska, artysta malarz i typograf, zgromadził we Francji pokaźną kolekcję obrazów olejnych, grafik, klocków drzeworytniczych, druków bibliofilskich własnych, swoich nauczycieli i kolegów. Obok Muzeum Narodowego w Warszawie, prace Franciszka Prochaski wchodzą w skład kolekcji publicznych i prywatnych, m. in. Biblioteki Narodowej, Biblioteki Jagiellońskiej i Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego. Najbogatszy ich zbiór znajduje się jednak w Sanoku mieście, w którym artysta ukończył w 1913r. C.K. Gimnazjum Męskie i które zawsze darzył wielkim sentymentem.

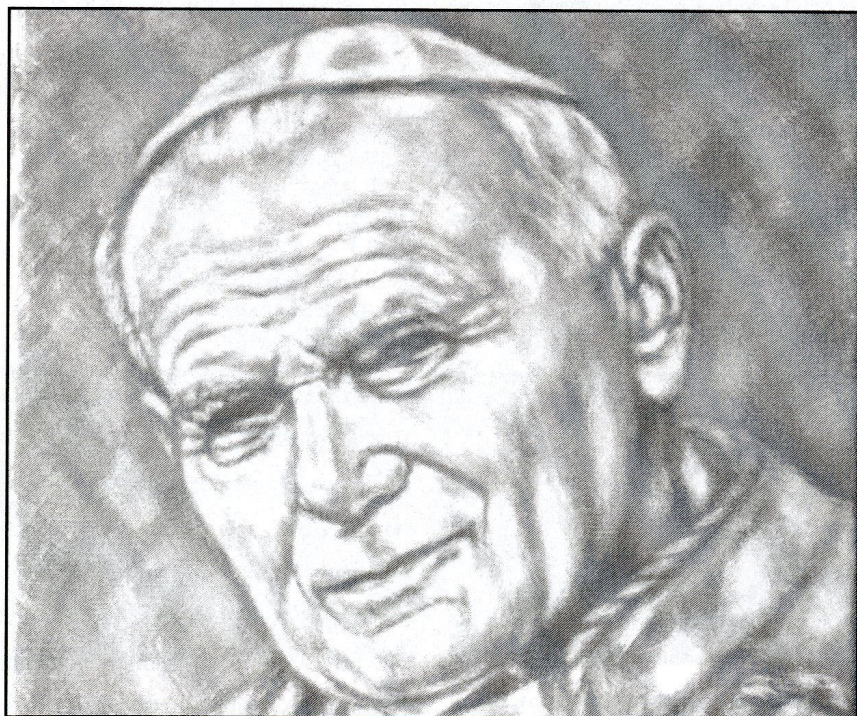
Maria i Franciszek Prochaskowie

ofiarowali w 1963r. Muzeum Historycznemu w Sanoku siedemdziesiąt dzieł, a dalsze dwieście trzydzieści już po śmierci artysty, ale zgodnie z jego wolą przekazali w 1979 r. ich spadkobiercy Anna i Aleksander Florkowscy z Argentyny. Obydwa te dary tworzą dziś unikalną kolekcję malarstwa i grafiki takich twórców jak : Józef Pankiewicz, Olga Poznańska, Tadeusz Makowski, Waclaw Zawadowski, Hanna Rucka-Cybisowa

Jan Cybis, Ludwik Lille, Stanisław Grafowski, Jan Rubczak i wielu innych. Jest wśród tych obrazów ponad sto dzieł samego Franciszka Prochaski obrazy olejne /m.in. autoportret artysty i dwa portrety jego żony/, akwarele, rysunki, miedzioryty, staloryty itp.

Z otrzymanego daru zgodnie z wolą ofiarodawców, w tym także pułkownika Aleksandra Florkowskiego zorganizowana została w 1981r. stała ekspozycja p.t. „Galeria Sztuki Współczesnej im. Franciszka i Marii Prochasków”. W 1994 r. w 50-tą rocznicę bitwy pod Monte Cassino, pułkownik Aleksander Florkowski, jako jedyny żyjący najstarszy stopniem uczestnik bitwy pod Monte Cassino składał raport najwyższym władzom Odrodzonego Państwa Polskiego i był głównym celebrantem uroczystości.

Opracował Edward Zajac.

22 Niedziela zwykła – 28.08.2011.

Ogłoszenia duszpasterskie.

1. Dziś po raz ostatni wakacyjny rozkład Mszy świętych. W przyszłą niedzielę nie będzie już Mszy świętej o godzinie 20.00, natomiast wraca Msza święta o godzinie 16:00. Tak jest w ciągu roku. Pozostałe Msze święte pozostają bez zmian.
2. Dziś nabożeństwo różańcowe o godzinie 17:30. W przyszłą niedzielę zmiana tajemnic różańcowych. Zapraszamy wszystkich czcicieli Matki Bożej Różańcowej.
3. W tym tygodniu rozpoczyna się nowy rok szkolny. Z tej okazji zapraszamy dzieci i młodzież na spowiedź, aby wszyscy mogli rozpocząć naukę z czystym sercem. Spowiadać będziemy we środę, w przeddzień rozpoczęcia roku szkolnego, od godziny 17:00. We czwartek Msze święte dla szkół będą odprawione w następujących

- godzinach: dla LO Nr 2, Zespołu Szkół Zawodowych Nr 5 oraz Gimnazjum im. Królowej Zofii o godzinie 8:00, a dla SP im. Św. Kingi o godzinie 10:00. Liceum Ogólnokształcące Nr 1, będzie miało Mszę świętą, jak zwykle, w kaplicy Św. Maksymiliana.
4. Dzień 1 września, to także rocznica wybuchu II wojny światowej. W tym dniu modlić się będziemy w intencji wszystkich poległych w obronie Ojczyzny jak również o pomyślność i Boże błogosławieństwo na dzień dzisiejszy.
 5. W tym tygodniu przypada pierwszy czwartek, piątek i pierwsza sobota miesiąca. We czwartek spowiadamy w Stróżach i Płowcach od godziny 16:00, a od 17:00 w naszym kościele. Bardzo prosimy, aby jak najwięcej wiernych przystępowało do spowie-

- dzi świętej we czwartek, gdyż w piątek są bardzo duże kolejki. Nieraz o to prosimy, ale bezskutecznie. W piątek jednak należy przystąpić do Komunii świętej. W piątek spowiedź od godziny 6:30-8:00 oraz od 16:00 – 18:00. W piątek i sobotę nawiedzimy chorych według dotychczasowego porządku.
6. W sobotę nabożeństwo fatimskie. O godzinie 17:15 rozpoczniemy modlitwę różańcową. O godzinie 18:00 rozpocznie się Msza święta, a po Mszy świętej procesja z Figurą Matki Bożej Fatimskiej. Prosimy przynieść świece czy znicze, aby zapalić podczas procesji. Zapraszamy wszystkich parafian, a głównie dzieci i młodzież, aby prosić o opiekę Matki Bożej na rozpoczęty nowy rok szkolny.

Intencje w tygodniu od 29.08 do 4.09.2011 r.

Poniedziałek – 29.08

6.30 + Aleksander

- 7.00 o zdrowie i opiekę Matki Bożej dla Anety i córki oraz o Boże błogosławieństwo w życiu
7.30 + Antoni, Bolesław, Maria, Gabriela (greg.)
18.00 I. + Zofia (greg.)
2. dziękczynno – błagalna w rocznicę ślubu Barbary i Grzegorza

Wtorek – 30.08

- 6.30 dziękczynna za otrzymane łaski z prośbą o dalsze łaski dla dzieci, wnuków i synowej, o szczęśliwe rozwiązanie oraz o zdrowie dla całej rodziny
7.00 + Michał Fedak 20 r. śm.
7.30 + Zofia (koniec greg.)
18.00 + Antoni, Bolesław, Maria, Gabriela f (greg.)
2. o opiekę Matki Bożej nad rodziną z rzy św. Zygmunta Gorazdowskiego

Środa – 31.08

6.30 + Stanisław Rolnik 1 r. śm.

- 7.00 o zdrowie dla Janiny oraz za zmarłych rodziców Annę i Stanisława
7.30 + Elżbieta Krężolek od pracowników Rejonu Energetycznego Sanok
18.00 + Kazimierz Wołoszczuk 14 r. śm.
2. + Maria Sadowska od wspólnoty bł. Edmunda

Czwartek - 1.09

- 6.30 + Jan Gadomski
7.00 + Bronisław i ++ z rodziny
7.30 + Edward Bogucki (pocz. greg.)
18.00 I. + Jan Matuła (pocz. greg.)
2. + Bernadeta Baran int. od koleżanek z weterynarii
3. + Bronisława (f) i Stefan

Piątek – 2.09

- 6.30 + Julia, Helena, Wacław, Franciszek, Marianna
7.00 + Roman
7.30 + Edward (greg.)
18.00 I. + Jan (greg.)
2. + Marian Gadomski 10 r. śm.
3. + Maria Domalik int. od Beaty i

Marka Więckowiczów

Sobota – 3.09

- 6.30 o zdrowie dla Diany
7.00 o miłosierdzie Boże dla Cecylii
7.30 + Edward (greg.)
18.00 I. + Jan (greg.)
2. o tryumf Niepokalanego Serca Maryi od Róż Różańcowych

Niedziela – 4.09

- 6.30 + Maria Domalik int. od Wojciecha i Wacława Więckowiczów
8.00 + Edward (greg.)
9.30 + Maria, Helena, Franciszek, Jan
11.00 + Wojciech 7 r. śm. oraz ++ z rodziny
12.30 dziękczynna w 35 rocznicę ślubu Alicji i Jana z prośbą o dalszą opiekę i błogosławieństwo Boże dla całej rodziny
16.00 o zdrowie i błogosławieństwo Boże dla sióstr z Róż św. Józefa i ich rodzin
18.00 + Jan (greg.)

Redaguje zespół: ks. Andrzej Skiba, ks. Tomasz Grzywna.

Redaktor techniczny: Stanisław Rocha.

Adres redakcji: ul. Grzegorza 5, 38-500 Sanok;

www.fara.sanok.pl oraz www.esanok.pl/kamery_sanok

email gpp2@op.pl

Zródła zdjęć: zdjęcia własne i internet.

Wydawca: Parafia Przemienienia Pańskiego w Sanoku Tel: 0 13 463 19 98.

Druk: www.drukpiast.com

Góra
Przemienienia

Tygodnik parafii Przemienienia Pańskiego w Sanoku